

Helsingin yliopisto kehittää urapolkuja

Joukko Helsingin yliopiston professoreita kirjoitti viime numerossa (*Tieteessä tapahtuu* 6/2018) urapolun ongelmista suomalaissa yliopistoissa viitaten erityisesti Helsingin yliopistoon. Urapolkujen kehittäminen on Helsingin yliopistossa jatkuvaa työtä, jossa akateemisen yhteisön aktiivinen osallistuminen on tärkeää.

Kun Helsingin yliopistossa otettiin käyttöön vuonna 2010 vakinaistamispolku eli *tenure track* -järjestelmä, sen pyrkimyksenä oli lisätä akateemisen uran ennustettavuutta ja houkuttelevuutta sekä edistää yliopiston kansainvälistymistä.

Tavoitteissa on myös onnistuttu. Järjestelmä on mahdollistanut uravaiheesta riippumatta ennustettavan etenemismahdollisuuden. Yliopiston näkökulmasta ehdoton etu on ollut, että vakinaistamispolkujärjestelmä on houkuttellut kansainvälisiä osaajia. Apulaisprofessoreista noin neljännes on taustaltaan kansainvälisiä, kun professoreista heitä on alle kymmenesosa. Myös tasa-arvossa on menty eteenpäin. Urapolkujärjestelmän kautta naisten osuus professorikunnassa nousee nopeasti: apulaisprofessoreista on naisia tällä hetkellä 43 %, kun täysprofessoreista naisia on selvästi vähemmän eli runsaat 30 %.

Helsingin yliopistossa on yhteensä 105 apulaisprofessoria, joista reilut 70 on *associate professor* -vaiheessa (2. porras) ja reilut 30 *assistant* -vaiheessa (1. porras) urapolkuaan. Järjestelmän kautta professoriksi on tähän mennessä vakinaistettu yhdeksän apulaisprofessoria.

Mallia on kehitetty koko vakinaistamispolkujärjestelmän olemassaolon ajan, ja sitä kehitetään jatkossakin tunnistettujen tarpeiden pohjalta. Mallin kehittämisessä kuullaan ehdottomasti akateemista yhteisöä.

Myös yliopistonlehtoreiden uramallin kehittämistarve on tunnistettu ja mallia on tarkoitettu kehittää lähitulevaisuudessa. Tällä hetkellä 14 % nykyisistä apulaisprofessoreista on ennen apulaisprofessuuria toiminut Helsingin yliopistossa yliopistonlehtorina. Suurin osa heistä on osallistunut avoimeen hakumenettelyyn, ja siellä saavutetun menestyksen jälkeen tullut valituksi apulaisprofessuuriin. Joitakin yliopistonlehtoreita on myös kutsuttu apulaisprofessoriksi.

TIIA TUOMI

Kirjoittaja on Helsingin yliopiston henkilöstöjohtaja.